

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Харківська державна академія
дизайну і мистецтв

_____ 2026 р.,

протокол № 1

В.о. голови приймальної комісії

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти

зі спеціальності В4 Образотворче мистецтво та реставрація

галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

освітньо-професійної програма:

МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ЖИВОПИС І МИСТЕЦЬКІ ПРАКТИКИ

(денна форма навчання)

Під час фахового випробування до магістратури Харківської державної академії дизайну і мистецтв, абітурієнт повинен продемонструвати високий рівень мотивації й орієнтування в основній проблематиці обраної спеціальності й мистецькій галузі, володіння відповідною термінологією та інструментарієм. Виказати навички професійної роботи за обраною спеціальністю та продемонструвати попередній творчий доробок. Фахове випробування є комплексним завданням, що включає в себе письмову та практичну частину.

Ключові слова: монументальний живопис, композиція, пластика, концепція, візуалізація, проект, художні якості

Типові умови до завдання фахового випробування

Завдання розраховано на 4 академічних годин, та виконується абітурієнтом протягом одного дня.

Теоретична та практична частина

1. В мотиваційному листі абітурієнт повинен обґрунтувати своє бажання навчатися на ОПП «Монументальний живопис і мистецькі практики» (напрями «Монументальний живопис» та «Станкова і монументальна скульптура»), продемонструвати розуміння мети та задач професії. Проект майбутнього твору передбачає концептуальне обґрунтування та ескіз роботи, що заявляється як попередня індивідуальна програма (проекту) для навчання в магістратурі.

Теоретична частина: текстовий обсяг – до 3 сторінок формату А4.

Практична частина: формат А3 30 x 40 см. (Матеріали: папір, полотно, олівці, пензлі, фломастери, акварель, гуаш, акрил тощо)

Презентаційна частина (портфоліо)

2. Портфоліо є демонстрацією практичних та/або наукових навичок абітурієнта. В портфоліо можуть бути представлені навчальні роботи за попередній термін бакалаврської освіти (зразки виконання академічних завдань (рисунок, живопис, композиція, матеріал), творчі роботи (прикладі самостійної творчості та виставкової діяльності, можна додати список виставок із документальним підтвердженням (довідка, буклет, каталог, посилання на сайт), виконані об'єкти в матеріалі в архітектурному просторі (живопис, скульптура, тощо), науковий доробок (за наявністю) абітурієнта.

Формат портфоліо: PDF. Також можна додати WORD, якщо є тексти, списки виставок та об'єктів, а також посилання на лінки

Терміни виконання: завдання робиться в день іспиту, виконується протягом чотирьох годин онлайн, фото завантажується до Google Forms (Гугл Форми).

Порядок оцінювання фахового випробування:

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Мотиваційний лист та проект (концепція та візуалізація)	100
2	Портфоліо	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Бали	Мотиваційний лист та проект	Бали	Портфоліо
90-100	Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання. Абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання обраного фаху і глибоко обгрунтовує глибину особистого ставлення та натхненність. Найвищий за креативністю, глибиною змісту та мовним стилем рівень викладення концепції твору та його наочна візуалізація.	90-100	Портфоліо демонструє високий рівень професійної підготовки, характеризує абітурієнта як різнобічну і активну творчу людину.
82-89	Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання. Абітурієнт розуміє актуальність, мету та завдання професії, може чітко обгрунтувати свою мотивацію. Високий за креативністю, глибиною змісту та мовним стилем рівень викладення концепції твору та його наочна візуалізація.	82-89	Портфоліо демонструє гарний рівень професійної підготовки, характеризує абітурієнта як різнобічну творчу людину.
75-81	Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання. Абітурієнт в цілому розуміє актуальність, мету та завдання обраного фаху, але мотивація носить загальний характер. Достатній рівень креативності, зрозумілий зміст та стиль викладення концепції твору та його візуалізації, але присутні певні недоліки.	75-81	Портфоліо демонструє достатній рівень професійної підготовки, характеризує абітурієнта як творчу людину.

64-74	Мотиваційний лист демонструє впевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, але завдання фаху та мотивація носить загальний характер.	64-74	Портфоліо демонструє середній рівень професійної підготовки та творчої активності.
60-63	Мотиваційний лист демонструє невпевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, але абітурієнт розуміє завдання свого фаху. Незрозуміла й не чітка концептуальна основа твору, низкий рівень та значні недоліки у викладенні змісту та відповідності візуалізації до концепції.	60-63	Портфоліо демонструє слабкий рівень професійної підготовки та низку творчу активність.
1-59	Мотиваційний лист демонструє невпевненість абітурієнта в обраному напрямку навчання, абітурієнт не вірно розуміє актуальність, мету та завдання професії художника-реставратора та експерта. Відсутність творчого підходу, логіки побудови та викладення концепції твору, мовна безглуздість.	1-59	Портфоліо демонструє доволі низкий рівень професійної підготовки та відсутність творчої активності, або її аматорський характер.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бірюльов Ю. Львівська скульптура від раннього класицизму до авангардизму (середина XVIII - середина XX ст.): монографія. Львів : Априорі, 2015. 528 с.
2. Бітаєва Г. Мистецтво муралу як динамічне художнє явище сучасного українського соціуму. Художня культура. *Художня культура. Актуальні проблеми*. 2022. Вип. 18(1). С. 79–86.
3. Вишеславський Г. Термінологія сучасного мистецтва: означення, неологізми, жаргонізми сучасного візуального мистецтва України. Париж — Київ: Terra Incognita, 2010. 413 с.
4. Гаврилаш І. С. Мурали та графіті в сучасній Україні: особливості та відмінності. *Культура України*. Серія: Культурологія. Харків. 2018. № 62. С. 235–244.
5. Гаврилук Б. А. Особливості розвитку мураларту Харкова. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. Львів. 2020. Вип. № 43. С. 89–95.
6. Глинчак В. Довгий шлях до відродження. *Образотворче мистецтво*. 1989. № 5. С. 4-6.
7. Голубець О. М. Мистецтво ХХ століття: український шлях. Львів : Колір ПРО, 2012. 200 с.
8. Голубець О. Між свободою і тоталітаризмом: Мистецьке середовище Львова другої пол. ХХ ст. Львів: Акад. експрес, 2001. 176 с.
9. Голубець О. Скульптурна пластика модернізму і постмодернізму: коротка історія. Львів, 2022. 143 с.
10. Грималюк Р. Вітражі Львова кінця ХІХ — початку ХХ століття. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2004. 236 с.
11. Єфімова А. В. Художні практики в урбаністичних просторах кінця ХХ – початку ХХІ століття (досвід Західної України) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.05 / Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2017. 329 с.
12. Жолтовський П.М. Монументальний живопис на Україні ХVІІ–ХVІІІ ст. Київ: Наукова думка, 1988. 162 с.
13. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / за заг. ред. Стівена Фартінга ; пер. з англ. А. Пітик, К. Грицайчук, Ю. Єфремов, Ю. Сироїд, О. Ларікова. Харків : Vivat, 2019. 575 с.
14. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». Київ: Либідь, 2009. 322 с.

15. Козак Х. Монументальні образні візії. *Образотворче мистецтво*. 2004. № 3. С. 36-37.
16. Котляр Є. Харківські монументалісти: горизонти сучасної школи. *Образотворче мистецтво*. 2006. № 3. С. 86-91.
17. Максименко А. Педагогічні системи та навчальні методи в контексті основних мистецьких принципів (концепція синтезованої педагогічної системи). *Вісник Львівської академії мистецтв*. Вип. 13. Львів: ЛАМ, 2002. С. 3-10.
18. Максименко А. Підсумки та проблеми навчально-творчого процесу в академії. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. Вип. 16. Львів: ЛНАМ, 2005. С. 3-11.
19. Медвідь Л. Мистецька творчість і маніпуляція свідомістю. *Образотворче мистецтво*. 2008. № 2. С. 54-58.
20. Мистецтво ХХ століття / [наук. ред. Т. Кара-Васильєва]. 1048 с.: іл.
21. Москалюк В. Із проблем сучасного монументального мистецтва. *Вісник Львівської академії мистецтв*. Вип. 10. Львів: ЛНАМ, 1999. С. 197-200.
22. Москалюк В. Школа монументального мистецтва: традиції і сучасність. *Вісник Львівської академії мистецтв*. Вип. 8. Львів: ЛАМ, 1997. С. 110-115.
23. Овсійчук В. Українське малярство Х-ХVIII століть: Проблеми кольору. Львів: Ін-т народознавства НАН України, 1996. 478 с.
24. Пасічний А. Образотворче мистецтво: словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 216 с.
25. Сидоренко В. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України ХХ – ХХІ століть / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. Київ: ВК[студіо], 2008. 187 с.
26. Соколюк Л. Михайло Бойчук та його школа. Харків: Видавець Савчук О. О., 2014. 386 с.
27. Степовик Д. Іконологія й іконографія. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2004. 320
28. Тимофієнко В.І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття / Академія мистецтв України; Інститут проблем сучасного мистецтва. Київ: Вид-во Інституту проблем сучасного мистецтва, 2002. 472 с.
29. Худякова А. Антивоєнні мурали в Україні та світі під час Російсько-української війни. *ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну*. 2023. №1. С. 193-205.
30. Цугорка О. Тенденції сучасного українського іконопису. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*. 2019. № 40. С. 228-233.
31. Шактер Р. Світовий атлас вуличного мистецтва і графіті: пер. з англ. / передмова Джона Фекнера. Київ: Magenta Art Book, 2018. 406 с.
32. Шеменьова Ю. В. Мурали України у світовому стріт-арті: формоутворення, пластичне моделювання, художньо-образні особливості: дис. ... д-ра філософії: 023 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2021. 437 с.
33. Шмагало Р. Т. Словник митців-педагогів України та з України у світі 1850-1950 рр. Львів: Укр. технології, 2002. 141 с.
34. Яців Р. Українське мистецтво ХХ ст.: Ідеї, явища, персоналії: 36. статей. Львів: Інститут народознавства, 2006. 349 с.
35. Walled City. The Art of the Mural / ed. by Shaoqiang Wang. Sandu Publishing Co. USA: Gingko Press, 2017. 240 p.

Завідувач кафедри
монументального живопису,
професор, кандидат
мистецтвознавства

Ст. екзаменатор, ст. викладач

Євген КОТЛЯР

Анастасія ХУДЯКОВА